

(א) [מסדרה פ: ושי"ג, צ ס"א אלא שני וט"א, א) ב"ס"א נספך: יומת מתגלג, ד) פ"י ולא צבת אחת אלא בפעם אחת זה אחר זה. רש"ל ט) [יחיי רש"ל], ו) ודלג' כדפיר' רבינו חננאל כל"ל וע"י בתוס' שבת קמ"א. ד"ה הנין, ו) ס"א שנג' ט) [נדח פ.], ט) [ע"י רש"ל], י) [שבת קכ"ג].

הגהות הב"ח

(א) גב' אמר ליה רב אחא. ג"כ ס"א א"ל רב לרב אחא ברדלא כי דיכת כ"י: (ב) רש"י ד"ה מדון הוא בונא ומכין בו במדוכה מדכ"ו: (ג) ד"ה דהוה לל"ל קליה. וא"ו מכה בהטייה צאלכסון (ד) ד"ה נזווי מנח כשהגריעין משבירין נשמע קולן כל"ל: (ה) תוס' ד"ה איכא ציניה דיע מאי קדרה צעי לבשלי וכו'. רב אלפס דהואל צאלכסון וטרו אמוראי אליבא וכו': (ו) ד"ה כ' תני וכו' והשתא נידח דתמתי:

הגהות מהר"י לנדא

[א] תוס' ד"ה בית הלל וכו' דאס ר"ל צייט היה לו לפעם מדיפס ר"ח. נחמסו תמית וכו' דאס ר"ל צייט דפירש ר"ח היה לו לפרש:

לעיו רש"י

פוק"א [פ"ח]. א. ק. גדולה. מקת. קרוישינ"ט. נובחים.

מוסף תוספות

א. וכן ודאי משמע מדתני ליה בהלכות שבת ולא תני ליה בהלכות יום טוב. שט"ס סו"ה אלא אימ"ג. ב. במוריקא כלומר דתבלין של כרכום נמי איכא ביניהו שהכרכום אינו מפיג טעמו אם נדוך מבינוי"י. י"ן. ג. עד שיהא ב' חומרי, מפיג, ולא ידע מאי קדיה בעי לבשלי. מ"פ. ד. הני מרי דאיכא חד לישאנ דמיקל לגמרי, אבל הכא בכל חד וחד איכא צד קולא וצד חומרא. שס. ו. דליכא למימר בכי הא הלך אחר המיקל דהא לא ידעינן מאן מנייהו מחמיר. רש"י. א. ורשי מדי דהוי אשוחט ומבשיל דשרי לכ"ע. תוס' שנת קמ"א. ד"ה הני פלפי. ד. נדראה הוא דהפגת טעם היינו שמש כח התבלין ואינם חרין כל כך ויכול לתקן הדבר כשמרבה התבלין אבל הפגת טעם שומין אין יכול לתקן. שס. ח. בפרק כל היר (נדח דף י"ז). השום קלון שטבו עליו הלילה האוכלו מתחייב בנפשו דרוח רעה שורה עליהן. ח"ש.

ביצה פרק ראשון ביצה

מקשרי אלבעוטי. ולא ככפו: **בתני' מדוך.** הוא צונקא (א) שמכין בו כדרכו ואין צריך ט שני. אבל במלח במקום שיש מלח גסה כפך של חרס ידוכו ולא במדוכה: או **צען פרוי.** קף גדולה שקורין פוקי"א דמלח צעי שניו (א) ובגמרא מפרש טעמא: **והמלח מדוך של עץ.** שניו צעי אלכ סגי צהאי שניוא זוטא: **גב' כל הקדרות.** כל מיני תבשיל צריכות מלח הלכך מאתמול הוא ידע דאיצעי ליה לדוכה: ואין כל הקדרות צריכות סגלן. ואדס אינו יודע מה יעלה צצו לאכול מחר:

מקשרי אצבעותיו ולמעלה (ב) מחכו עלה במערבא כיון דמשני אפי' בכולה ידא נמי אלא א"ר אלעזר מנפח בידו ויבבל כחו: **בתני' בית שמאי** אומרים תבלין נדוכין במדוך של עץ והמלח בפך ובעץ הפרור וב"ה אומרים תבלין נדוכין כדרבן במדוך של אבן והמלח במדוך של עץ: **גב' דכולי** עלמא מיהת מלח בעיא שניו מ"ט רב הונא ורב חסדא חד אמר כל הקדרות כולן צריכות מלח ואין כל הקדרות צריכות תבלין וחד אמר יכל התבלין מפיגין טעמן ומלח אינה מפיגה טעמה מאי בינייהו איכא בינייהו דידע מאי קדרה בעי לבשולי אי נמי במוריקא אמר רב יהודה אמר שמואל כל הנדוכין נדוכין כדרבן ואפילו מלח והא אמרת מלח בעיא שניו הוא דאמר כי האי תנא דתניא אמר רבי מאיר לא נחלקו בית שמאי וב"ה על הנדוכין שנדוכין כדרבן ומלח עמהן לא נחלקו אלא לדוכה בפני עצמה שבת שמאי אומרים מלח בפך ובעץ הפרור לצלי אבל לא לקדרה וב"ה אומרים אלא לדוכה בפני עצמה שבת שמאי אומרים מלח בפך ובעץ הפרור לצלי וכו'. רב אלפס דהואל צאלכסון וטרו אמוראי אליבא וכו': (ו) ד"ה כ' תני וכו' והשתא נידח דתמתי:

מקשרי אלבעוטי. ולא ככפו: **בתני' מדוך.** הוא צונקא (א) שמכין בו כדרכו ואין צריך ט שני. אבל במלח במקום שיש מלח גסה כפך של חרס ידוכו ולא במדוכה: או **צען פרוי.** קף גדולה שקורין פוקי"א דמלח צעי שניו (א) ובגמרא מפרש טעמא: **והמלח מדוך של עץ.** שניו צעי אלכ סגי צהאי שניוא זוטא: **גב' כל הקדרות.** כל מיני תבשיל צריכות מלח הלכך מאתמול הוא ידע דאיצעי ליה לדוכה: ואין כל הקדרות צריכות סגלן. ואדס אינו יודע מה יעלה צצו לאכול מחר:

מקשרי אלבעוטי. ולא ככפו: **בתני' מדוך.** הוא צונקא (א) שמכין בו כדרכו ואין צריך ט שני. אבל במלח במקום שיש מלח גסה כפך של חרס ידוכו ולא במדוכה: או **צען פרוי.** קף גדולה שקורין פוקי"א דמלח צעי שניו (א) ובגמרא מפרש טעמא: **והמלח מדוך של עץ.** שניו צעי אלכ סגי צהאי שניוא זוטא: **גב' כל הקדרות.** כל מיני תבשיל צריכות מלח הלכך מאתמול הוא ידע דאיצעי ליה לדוכה: ואין כל הקדרות צריכות סגלן. ואדס אינו יודע מה יעלה צצו לאכול מחר:

יד.

בית הלל אומרים תבלין נדוכין במדוך של אבן. ומימה דמשמע הכא דתבלין מותר לדוך צלא שניו ובמסכת שבת (דף קמ"א). קאמר פלפלין צקתא דכתיבא חדא חדא שרי תרי אסיר וכי תימא דיש חילוק בין פלפלין לתבלין זה אינו דזהדיא קאמר בתוספתא עלה דהכא פלפלין הרי הוא כתבלין וי"ל דהתם מיירי בשבת (א) ודע דהשתא דהתם מיירי בשבת (א) דאס רואה לומר צייט היה לו לפרש (א) כדפירש ר"ח והכא מיירי צייט וא"כ שרי כדרכו ואפי' במדוך של אבן אבל מלח של יס צריך שינוי לדוך אותו גרעין גרעין אלכ (א) שליניוי"י אין צריך שניו הואיל והוא עשוי צידי אדס:

איכא בינייהו דידע בו' בעי לבשולי. דללישנא קמא צעי שניו וללישנא בתרא לא צעי שניו אי נמי צהאי שאינו מפיג טעמו ולא ידע דללישנא בתרא צריך שניו וללישנא קמא לא צריך שניו ופסק ר"י שיש לאסור צכל ענין דאזלינן לחומרא (א) אע"ג דצשל סופרים הלך אחר המיקל הואיל ולכל אחד ואחד יש קולא וחומרא מכל דז עדינן לחומרא (א) ומיהו שומין מותר לתקנס צייט צלא שניו מפני שמתקלקלין ציותרו אס יעשה אותן מערב יו"ט ועוד דלמרינן (א) דרוח רעה שורה עליהן כשנטמנין צלילה ומיהו מהאי פסיקא לא נפיק לן מדי דהא קו"ל כשמואל צקמוך דכל הנדוכין נדוכין כדרבן וכדתינא דמייתא צר ממלח שצרי אללוי דך שניו מעט וכן פסק רב אלפס דהואיל (א) ואולי וגררי אנורא אליבא דהאי ציייתא אע"ג דצמתי פליגא עלה קיימא לן בצרייתא וכן פסק רב יהודאי גאון בהלכות פסוקות וכן יש מנהג הלכה למעשה דך מלתא תליא צאשלי רצברי ומ"מ אסור לטחון פלפלין צרחיס צלהס משוס דמחוי כעובדא דחול כשטומנין צרחיס שקורין מוליני"ט צלע"ז כדאיתא בפ"צ (דף ק"ג). אבל במדוך של אבן מותר לדוך צלא שניו ואף (א) לפירוש התוספות דאזלינן לחומרא מכל מקום שמה דפלפלין מותרין היכא דלא ידע מאי קדרה צעי לבשולי

לפי שהן מפיגין טעמן ופלפלין נמי מפיג טעמן מדלא קאמר איכא צינייהו פלפלין אלכ לפי מה שפירש צסס הגדולים דקי"ל דכל הנדוכין נדוכין כדרבן יש להתיר אפי' כי ידע מאי קדרה צעי לבשולי ואפילו לא מפיג טעמו והמחמיר לדוך מעי"ט הרבה ציחד יצאצך צאלהיס וצסס המיוחד: **בב"ב דבר ס"ד.** פ"י ואפילו צצבר שאין ניטל צצבת כגון סיבי זיירי ומזורי (א) דמודי צבו ר' שמעון אלא אימא לכל דבר ואפילו לקדרה ואס תאמר ואכתי מאי מייתי דילמא לעולם צעי שניו וי"ל דכ"פ"ה דשיטת התלמוד כך היא דדומיא דלא נחלקו קאמר דנחלקו וכי היכי דלא נחלקו על התבלין ומלח עמהן שנדוכין כדרבן ציחד צלא שניו דומיא דהכי נחלקו צית שמיא וצ"ה על מלח צפני עצמה לדוכה כדרכה צלא שניו: **ת"ר.** כלומר למה לי למימר תרתי דסתרי אהדי אין עושין טיסיני הא חלקא דייסא שפיר דמי דאין טרחא מרובה והדר תני אין כותשין כלל כדפ"ה: **כ"י תניא נמי** בבתניא

עין משפט

קבו א מיי פ"ג מהל' יו"ט הלכה ט"ו סמג לאון עה טו"ע א"ח סמן תק סע"ף א: קבו ב ג ד מיי עס הלכה יב סמג עס טו"ע א"ח סמן תק סע"ף א:

רבינו הגנאל

בתנ"ג בית שמאי אומרים תבלין נדוכין במדוך של עץ כו. אמר רב יהודה אמר שמואל הילכתא כל הנדוכין נדוכין כדרבן ואפילו מלח, דקי"ל כו מאיר דאמר לא נחלקו על כל הנדוכין שנדוכין כדרבן ומלח עמהן, לא נחלקו אלא לדוך המלח בפני עצמו, שבת שמאי אומרים בפך ובעץ הפרור לצלי אבל לא לקדיה, ובית הלל אומרים נדוך בכל ולכל דבר ואפילו לקדיה. א"ל רב לרב אחא אצלי ודוך, כלומר עשה שניו, הטח איתתא על צדה ודוך. רב ששת שטע קל ביכנא דהוה ציל קליה, אמר כיון דציל קליה לא אצלו ודכו, ותבלין מנבח קליהו, והאי לא מנבח קליה לאו מכותי הוא. ת"ר אין עושין טיסיני ואין כותשין במכתשת. תרתי קתני אין עושין טיסיני אבל כותשין במכתשת. וחד תני אין כותשין במכתשת קשיין אהדי. ופרקינן הכי קתני אין עושין טיסיני, מ"ט לפי שאין כותשין במכתשת. ופרקי רבא דאמר הא דתניא אין כותשין במכתשת גדולה אבל כותשין במכתשת קטנה לדין, אבל לבני [אין] ישראל אפילו במכתשת קטנה לא, כדתיא אין עושין טיסיני ואין כותשין במכתשת.